

**Uchwała nr 161/651/2016
Zarządu Powiatu Tarnogórskiego
z dnia 12 września 2016 roku**

**w sprawie:
przekazania pod obrady Rady Powiatu Tarnogórskiego projektu uchwały w sprawie: przyjęcia
Informacji o stanie środowiska na terenie Powiatu Tarnogórskiego w 2015 roku**

Na podstawie: art. 32 ust. 2, pkt. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2016 poz. 814).

**Zarząd Powiatu
uchwala:**

§ 1

Przekazuje się Radzie Powiatu Tarnogórskiego projekt uchwały w sprawie przyjęcia Informacji o stanie środowiska na terenie Powiatu Tarnogórskiego w 2015 roku.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Staroście Tarnogórskiemu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STAROSTA

Józef Burdziak

Projekt

z dnia 12 września 2016 roku

Zatwierdzony przez Zarząd Powiatu Tarnogórskiego

**UCHWAŁA NR .....
RADY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

z dnia ..... 2016 r.

w sprawie przyjęcia Informacji o stanie środowiska na terenie Powiatu Tarnogórskiego w 2015 roku

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie powiatowym* (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 814) w związku z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska* (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 686 z późn. zm.)

Rada Powiatu

uchwała:

§ 1. Przyjmuje się *Informację o stanie środowiska na terenie Powiatu Tarnogórskiego w 2015 roku*, w treści określonej w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tarnogórskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

STAROSTA

Józef Burdziak

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY
ŚRODOWISKA W KATOWICACH
DELEGATURA W CZĘSTOCHOWIE**

ul. Rząsawska 24/28
42-200 Częstochowa

tel.(0-34) 364-35-12, fax (0-34)360-42-80
e-mail: czestochowa@katowice.wios.gov.pl

**INFORMACJA
O STANIE ŚRODOWISKA
NA TERENIE POWIATU
TARNOGÓRSKIEGO
W 2015 ROKU**

POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Badania stanu czystości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu tarnogórskiego w 2015 roku prowadzone były przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska - Delegatura w Częstochowie na stanowisku stacjonarnym zlokalizowanym w Tarnowskich Górach przy ulicy Litewskiej. Zakres pomiarów obejmował stężenia pyłu zawieszonego PM10 oraz PM2,5, stężenia metali (ołów, kadm, nikiel i arsen) oraz benzo(a)pirenu zawartych w tym pyłe.

Poniżej w tabelach przedstawiono wyniki pomiarów z tego punktu.

Tabela 1. Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM10

Lokalizacja	Stężenie pyłu zawieszonego PM10* w $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
	maksymalne 24 godz.	średnioroczne	Liczba przekroczeń wartości dopuszczalnej
Tarnowskie Góry ul. Litewska	159 (w 2014: 140)	37,6 (w 2014: 44)	76 (w 2014: 101)

*Wartości dopuszczalne: dla 24 godz. – $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dla roku – $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dopuszczalna częstość przekraczania wartości dopuszczalnej 24 godzinnej – 35 razy w roku

Wartość stężenia rocznego pyłu zawieszonego PM10 nie przekraczała poziom dopuszczalnego. Częstość przekraczania dopuszczalnego stężenia 24 godzinnego w roku była o 41 dni większa od normy dopuszczalnej.

Tabela 2. Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM2.5

Lokalizacja	Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM2.5* w $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Tarnowskie Góry ul. Litewska	29,1 (w 2014: 34)

*Dopuszczalne: dla roku: $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ margines+25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ do osiągnięcia do dnia 01.01.2015 r. (faza I)

dla roku: $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ do osiągnięcia do dnia 01.01.2020 r. (faza II)

Tabela 3. Średnioroczne stężenie ołowiu w pyłe zawieszonym

Lokalizacja	Średnioroczne stężenie ołowiu Pb* w $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Tarnowskie Góry ul. Litewska	0,044 (w 2014: 0,06)

* Wartość dopuszczalna dla roku: $0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$

Tabela 4. Średnioroczne stężenia arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10

Lokalizacja	Stężenie arsenu w ng/m ³	Stężenie kadmu w ng/m ³	Stężenie niklu w ng/m ³	Stężenie benzo(a)pirenu w ng/m ³
Tarnowskie Góry ul. Litewska	3,09 (w 2014: 2,8)	1,14 (w 2014: 2,7)	1,78 (w 2014: 2,1)	4,95 (w 2014: 6)
Wartości docelowe (termin osiągnięcia do 2013 r.)	6,0	5,0	20,0	1,0

Podsumowanie

Na podstawie prowadzonych w 2015 roku pomiarów w Tarnowskich Górach oraz pomiarów w stałych punktach położonych w innych strefach województwa śląskiego dokonano rocznej oceny jakości powietrza w powiecie tarnogórskim, należącym do strefy śląskiej.

Podstawę prawną klasyfikacji stref zgodnie z *art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska* stanowią dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu powiększone o margines tolerancji z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomy docelowe oraz poziomy długoterminowe, określone w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 nr 0 poz. 1031)*.

Powiat tarnogórski został sklasyfikowany jako strefa, w której obowiązują dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia i ochronę roślin.

Dla wszystkich substancji podlegających ocenie, zaliczono je do jednej z poniższych klas:

- klasa A - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie nie przekraczały odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych,
- klasa C - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalne lub docelowe powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy ten margines jest określony,

Na podstawie pomiarów stężeń pyłu PM10 i PM2,5 oraz stężeń benzo(a)pirenu prowadzonych w Tarnowskich Górach przy ul. Litewskiej, powiat tarnogórski zakwalifikowano do klasy czystości C dla tych zanieczyszczeń powietrza. Natomiast dla stężeń ołowiu, arsenu, kadmu, niklu zawartych w tym pyłe, nie przekraczających poziomów dopuszczalnych i docelowych, powiat tarnogórski mieścił się w klasie czystości A dla tych zanieczyszczeń powietrza.

Na podstawie modelowania matematycznego i wyników pomiarów z punktów położonych w innych powiatach należących do strefy śląskiej naszego województwa oceniono powiat tarnogórski pod względem dotrzymania dopuszczalnego poziomu benzenu, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla i uzyskano klasę czystości A. Dla ozonu uzyskano klasę wynikową C.

Klasyfikacja roczna powiatu tarnogórskiego pod względem ochrony roślin opierała się na przeprowadzonych w 2014 roku pomiarach dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu (parametr AOT40) w punkcie automatycznym WIOŚ w Katowicach usytuowanym w Złotym Potoku w powiecie częstochowskim, dla których uzyskano klasę czystości A.

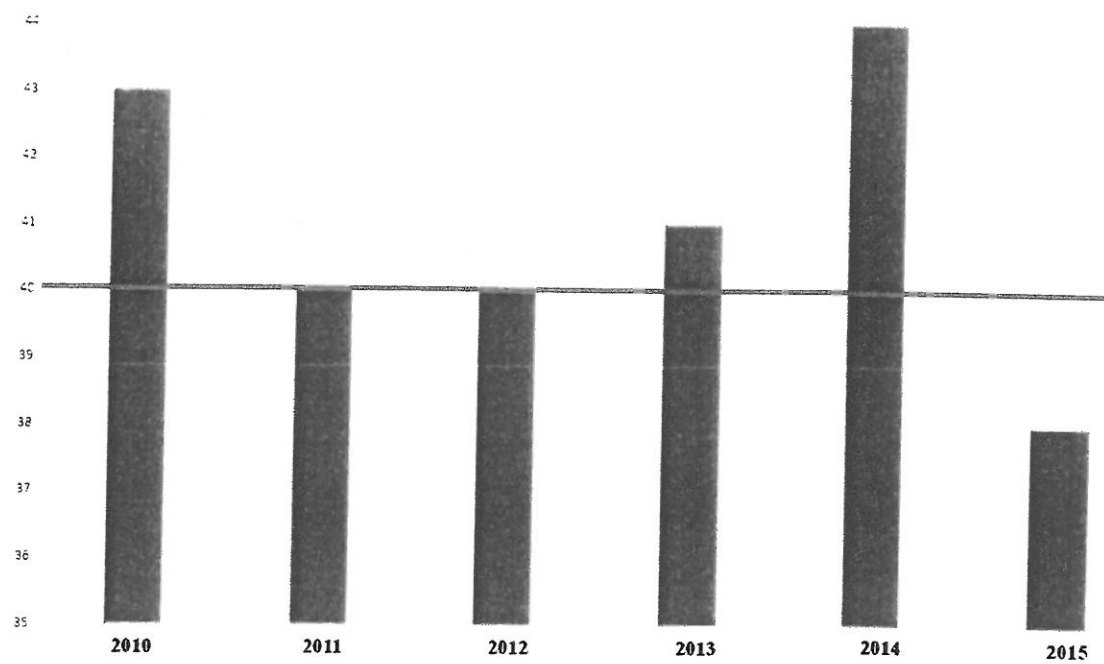
Klasyfikację wynikową dla powiatu tarnogórskiego przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Wynikowe klasy dla powiatu tarnogórskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń z uwzględnieniem kryteriów dla ochrony zdrowia i ochrony roślin

Nazwa substancji	Symbol klasy wynikowej w 2015 roku dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całego powiatu wg kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia	Symbol klasy wynikowej w 2015 roku dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całego powiatu wg kryteriów określonych w celu ochrony roślin
Pył zawieszony PM10	C	-
Pył zawieszony PM2.5	C	-
Dwutlenek siarki	A	A
Dwutlenek azotu	A	-
Tlenki azotu	-	A
Tlenek węgla	A	-
Benzen	A	-
Ozon	C	A
Ołów	A	-
Arsen	A	-
Kadm	A	-
Nikiel	A	-
Benzo(a)piren	C	-

Uzyskane wynikowe klasy C wg kryterium w celu ochrony zdrowia dla pyłu zawieszonego PM10 i PM2.5 i benzo(a)pirenu oraz ozonu kwalifikują powiat tarnogórski do Programów Ochrony Powietrza dla tych zanieczyszczeń.

Przyczynami, które miały wpływ na uzyskanie klasy C było przede wszystkim oddziaływanie emisji związanej z indywidualnym ogrzewaniem budynków, niekorzystne warunki meteorologiczne oraz oddziaływanie naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych nie związanych z działalnością człowieka.

Wyniki średnich rocznych stężeń pyłu zawieszonego PM10 w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w latach 2010-2015 (poziom dopuszczalny $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

POWIERZCHNIOWE WODY PŁYNĄCE

1.1 Wstęp

Klasyfikacja rzek w 2015 roku na terenie powiatu tarnogórskiego została wykonana w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych, a także wytycznych dla wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska opracowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Ocena wymaga prowadzenie całorocznych badań w punktach monitoringowych i porównania wartości średniorocznych badanych wskaźników z normami ustalonymi w powyższym rozporządzeniu.

Lokalizację punktów wraz z rodzajem monitoringu, zakres i częstotliwość prowadzenia badań ustala się na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 (z późniejszymi zmianami) w sprawie form prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Na terenie powiatu badano łącznie 14 cieków w 16 punktach monitoringowych. Ich wykaz wraz z podanym rodzajem monitoringu umieszczono w tabeli 1.

Tab. 1. Wykaz punktów monitoringu rzek na terenie powiatu tarnogórskiego									
Lp	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Nazwa jaw na której jest zlokalizowany punkt pomiarowy	Kilometr rzeki	Lokalizacja punktu		Kod pkt	Typ abiektu	Stwierdzona lub istniejąca pow. (T/N)	Program monitoringu
				X	Y				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Brynioz - powyżej zbiornika Kozłowa Góra	Brynioz od źródła do zbiornika Kozłowa Góra	32,20	18,98171	50,45099	PL01S1301_1098	5	N	diagnostyczny, operacyjny
2	Potok spod Naktle - m. Ostroźnica	Potok spod Naktle	1,00	18,95121	50,44888	PL01S1301_2147	6	N	operacyjny
3	Rów Świerkianicki - m. Kozłowa Góra	Rów Świerkianicki	0,50	18,98240	50,41576	PL01S1301_1099	6	N	operacyjny
4	Potok Grzybowicki - ujście do Dramy	Drama do Grzybowickiego Potoku włącznie	0,90	18,67909	50,38816	PL02S1301_1167	6	N	operacyjny
5	Drama - m. Zbrostawice	Drama do Grzybowickiego Potoku włącznie	18,40	18,75972	50,41667	PL02S1301_3210	6	N	badawczy
6	Pisarka (Babienicka) - ujście do Małej Panwi-Miołek	Pisarka	0,40	18,95782	50,55032	PL02S1301_1175	17	N	operacyjny
7	Zacharowski Rów - ujście do Małej Panwi	Zacharowski Rów	1,00	18,95380	50,54129	PL02S1301_1177	17	N	operacyjny
8	Zimna Woda - ujście do Małej Panwi (Kalety)	Zimna Woda	0,70	18,87816	50,57031	PL02S1301_1178	17	N	operacyjny
9	Dubielski Potok - ujście do Małej Panwi (Działnia)	Dubielski Potok	0,60	18,86385	50,57792	PL02S1301_1179	17	N	operacyjny
10	Mała Panew - powyżej ujścia Stoly (koło Potępy)	Mała Panew od Ligockiego Potoku do Stoly	85,00	18,65706	50,56803	PL02S1301_1181	19	T	operacyjny
11	Woda Graniczna - miejscowość Hanusiek	Stola od źródła do Kanars	0,20	18,70322	50,51504	PL02S1301_1182	18	T	badawczy
12	Stola - m. Brynek	Stola od źródła do Kanars	9,00	18,73531	50,51874	PL02S1301_1183	18	T	operacyjny
13	Dębnica - ujście do Stoly (droga Tworóg - Posmyk)	Dębnica	1,80	18,71322	50,56267	PL02S1301_1185	18	N	operacyjny
14	Stola - ujście do Małej Panwi (Potępa)	Stola od Kanars do Małej Panwi	0,30	18,65134	50,56725	PL02S1301_1186	20	T	diagnostyczny, operacyjny
15	Pila - ujście do Małej Panwi - Borowiany	Pila	1,50	18,63889	50,55394	PL02S1301_1188	17	T	operacyjny
16	Mała Panew - poniżej ujścia Stoly (m. Krupski Młyn)	Mała Panew od Stoly do Lublinicy	78,30	18,62447	50,57082	PL02S1301_1822	19	N	badawczy

1.2. Stan/potencjał ekologiczny wód

Stan/potencjał ekologiczny wód w ciekach określono na podstawie wyników klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych oraz hydromorfologicznych i przedstawiono w tabeli nr 2. Ocena jest wykonana na podstawie wyników badań w punktach reprezentatywnych uzyskanych w latach 2011-2015 i jest obowiązującą za rok 2015.

Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono, że stan/potencjał ekologiczny rzek na terenie powiatu tarnogórskiego był bardzo zróżnicowany. Bardzo dobry stan wód wystąpił w Zimnej Wodzie i Dubielskim Potoku. Zarówno wskaźniki biologiczne, hydromorfologia, jak i oceniane fizykochemiczne były w I klasie czystości.

Dobry stan/potencjał ekologiczny stwierdzono w Brynicy powyżej Zbiornika Kozłowa Góra, Potoku od Nakła, Zacharowskim Rowie, Dębnicy, Pile oraz Małej Panwi pow. ujścia Stoły. W punktach zlokalizowanych na tych rzekach badane wskaźniki nie przekroczyły II klasy czystości. Spośród tych cieków najmniejsze zanieczyszczenie wystąpiło w Mała Panew pow. ujścia Stoły – jedynie fitobentos w klasie II oraz Dębnicy – jedynie glin w klasie II, natomiast pozostałe oznaczenia w klasie I.

Stan wód umiarkowany wystąpił w Rowie Świerklanieckim oraz Psarce (Babienicze). W Psarce tylko fitobentos wystąpił w III klasie czystości, pozostałe oznaczenia mieściły się w klasie I. Z kolei Rów Świerklaniecki był bardziej zanieczyszczony, ponieważ fitobentos był w klasie III, a substancje biogenne zaklasyfikowano poniżej stanu dobrego.

Na terenie powiatu były również rzeki o słabym stanie/potencjale ekologicznym. Był to Potok Grzybowicki w ujściu do Dramy oraz Stola badana w Brynku i ujściu do Małej Panwi. W punktach tych wskaźniki biologiczne zaklasyfikowano do IV klasy czystości, natomiast fizykochemiczne, przede wszystkim substancje biogenne poniżej stanu/potencjału dobrego. W Stole w Brynku nastąpiła poprawa jakości wody z potencjału złego do słabego w porównaniu do analiz przeprowadzonych w roku 2012. Zdecydowały wskaźniki biologiczne.

Tab. 2. Ocena rzek w punktach objętych monitoringiem na terenie powiatu tarnogórskiego - OCENA ZA ROK 2015

Lp.	Nazwa rzeki i punkt pomiarowy	Rok wykonania analiz	Klasa elementów biologicznych	ELEMENTY FIZYKOCHEMICZNE						Klasa elementów fizykochemicznych (1,4,6)	Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne wskaźniki (2,3,5,7,8,9,10,11,12,13,14)	STAN (POTENCJAŁ) EKOLOGICZNY	STAN OCHRONNY	Stan wód
				3.1. Śluzki i ryby	3.2. Wskaźniki biologiczne	3.3. Znaczenie	3.4. Znaczenie	3.5. Substancje biogenne	3.6. Substancje biogenne					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Brynica - powyżej zbiornika Kozłowa Góra	2011, 2013, 2015	I	I	I	I	I	I	I	I	I	DOBRY	PSD ⁺	ZŁY
2	Potok spod Nakła - m. Opatrzewo	2013, 2015	I	I	I	I	I	I	I	I	I	DOBRY	PSD ⁺	ZŁY
3	Rów Świerklaniecki - m. Kozłowa Góra	2013	III	I	I	I	I	I	PSD	PSD	I	UMIARKOWANY		ZŁY
4	Potok Grzybowicki - ujście do Dramy	2015	IV	I	I	I	I	I	PSD	PSD	I	SŁABY		ZŁY
5	Drama - m. Zdobychów	2015											DOBRY	
6	Pisza (Babienicze) - ujście do Małej Panwi	2015	III	I	I	I	I	I	I			UMIARKOWANY		ZŁY
7	Zacharowski Rów - ujście do Małej Panwi	2015	I	I	I	I	I	I	I	I		DOBRY		
8	Złota Woda - ujście do Małej Panwi (Kaleja)	2015	I	I	I	I	I	I	I	I		SŁABO DOBRY	PSD ⁺	ZŁY
9	Drużalski Potok - ujście do Małej Panwi (Drużalska)	2015	I	I	I	I	I	I	I	I		SŁABO DOBRY		
10	Mała Panew - powyżej ujścia Stoły (Bolo Potok)	2015												
11	Woda Graniczna - między woj. łódzkie i mazowieckie	2015												
12	Stola - m. Brynica	2015	II	I	I	PPD	I	PPD	PPD	PPD	PPD	SŁABY	PSD ⁺	ZŁY
13	Dębnica - ujście do Stoły, koryta Turzycy - Połomy	2015	I	I	I	I	I	I	I	I	I	DOBRY	PSD ⁺	ZŁY
14	Stola - ujście do Małej Panwi (Potok)	2011, 2015	IV	I	U	I	I	PPD	PPD	PPD	PPD	SŁABY	PSD ⁺	ZŁY
15	Pisza - ujście do Małej Panwi (Babienicze)	2015												
16	Mała Panew - powyżej ujścia Stoły (m. Krużeski Młyn)	2015									PSD		PSD ⁺	

Klasa elementów biologicznych			
stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw sztuczne)	potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)
I	stan bdb - potencjał maks	I	I
II	stan db - potencjał db	II	II
III	stan - potencjał umiarkowany	III	III
IV	stan - potencjał słaby	IV	IV
V	stan - potencjał zły	V	V
Klasa elementów hydromorfologicznych			
stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw sztuczne)	potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)
I	stan bdb - potencjał maks	I	I
	potencjał db	II	II
Klasa elementów fizykochemicznych (3.1-3.6)			
stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw sztuczne)	potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)
I	stan bdb / potencjał maks	I	I
II	stan db / potencjał db	II	II
PSD	poniżej stanu / potencjału dobrego	PPD	PPD
stan / potencjał ekologiczny			
stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw sztuczne)	potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)
BARDZO DOBRY	stan bdb / potencjał maks.	BARDZO DOBRY	BARDZO DOBRY
DOBRY	stan db / potencjał db	DOBRY	DOBRY
UMIARKOWANY	stan / potencjał umiarkowany	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY
SŁABY	stan / potencjał słaby	SŁABY	SŁABY
ZŁY	stan / potencjał zły	ZŁY	ZŁY
stan chemiczny			
DOBRY	stan dobry		
PSD_sr	poniżej stanu dobrego	przekroczone stężenia średnioroczne	
PSD_max		przekroczone stężenia maksymalne	
PSD		przekroczone stężenia średnioroczne i maksymalne	
stan			
DOBRY	stan dobry		
ZŁY	stan zły		

W zakresie wybranych wskaźników

1.3. Ocena stanu chemicznego

W punktach monitoringu diagnostycznego prowadzono w 2011 roku w szerokim zakresie badania wskaźników chemicznych charakteryzujących występowanie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, czyli substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczających (grupa 4.1 i 4.2 rozporządzenia). Ich ocena pozwala na określenie stanu chemicznego wód w punktach. Ze względu na przekroczenia wartości dopuszczalnych badania są nadal kontynuowane.

W przypadku Brynicy oraz Stoły w ujściu do Małej Panwi, w 2011 roku WWA przekroczyły dopuszczalne stężenia średnioroczne. Badania corocznie kontynuowane, wykonywano również w 2015 roku i ponownie wystąpiło przekroczenie dopuszczalnych stężeń tych zanieczyszczeń.

Jednym z najbardziej szkodliwych pierwiastków dla środowiska przyrodniczego jest kadm. Jest on łatwo wchłaniany przez organizmy roślinne i zwierzęce, jego obecność w organizmie powoduje uszkodzenia narządów wewnętrznych. W wodach na terenie powiatu znajdują się również znaczne stężenia kadmu. W środowisku kadm występuje w rudach cynku, ołowiu i miedzi. Jego obecność w wodzie może być skutkiem wymywania go z podłoża. Pojawia się w opadach meteorologicznych, do gleb i wód może dostawać się z powietrza w bezpośredniej bliskości hut. Takim właśnie obszarem jest powiat tarnogórski, a szczególnie zagrożone okolice Miasteczka Śląskiego, gdzie znajduje się huta cynku. Stąd kadm pojawia się w

wodach Wody Granicznej, dociera do wód Stoły oraz Małej Panwi w Krupskim Młynie. Kadm występuje również w wodach Potoku od Nakła, Zimnej Wody i Dębicy, co może wynikać z faktu przepływu tych cieków przez tereny zawierające w podłożu metale ciężkie. Zawartość kadmu przedstawiono w tabeli poniżej.

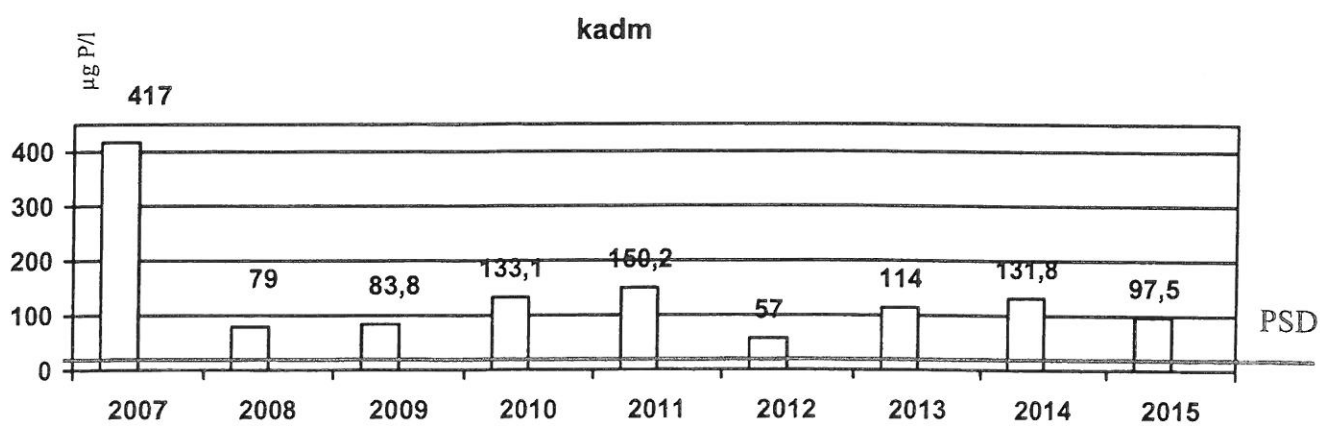
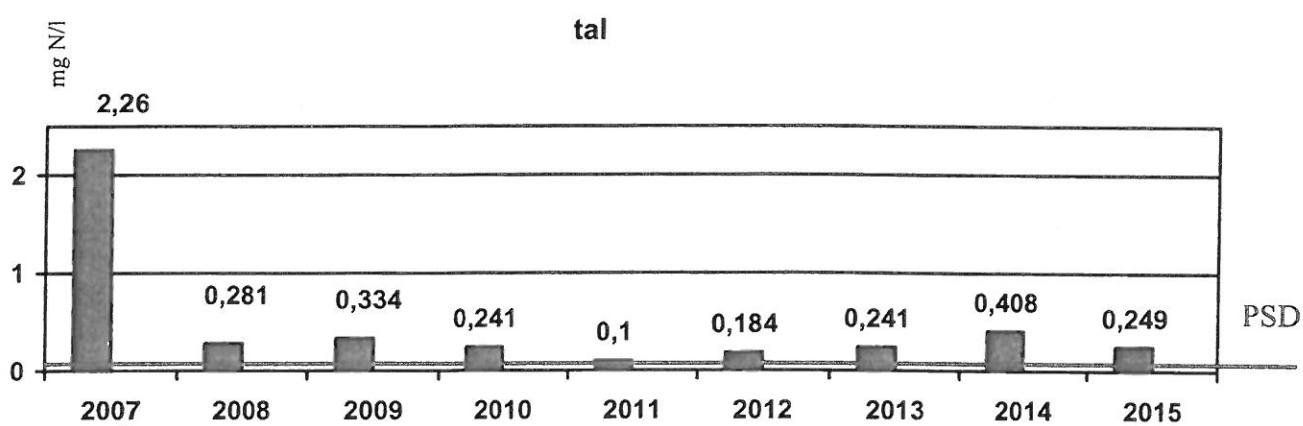
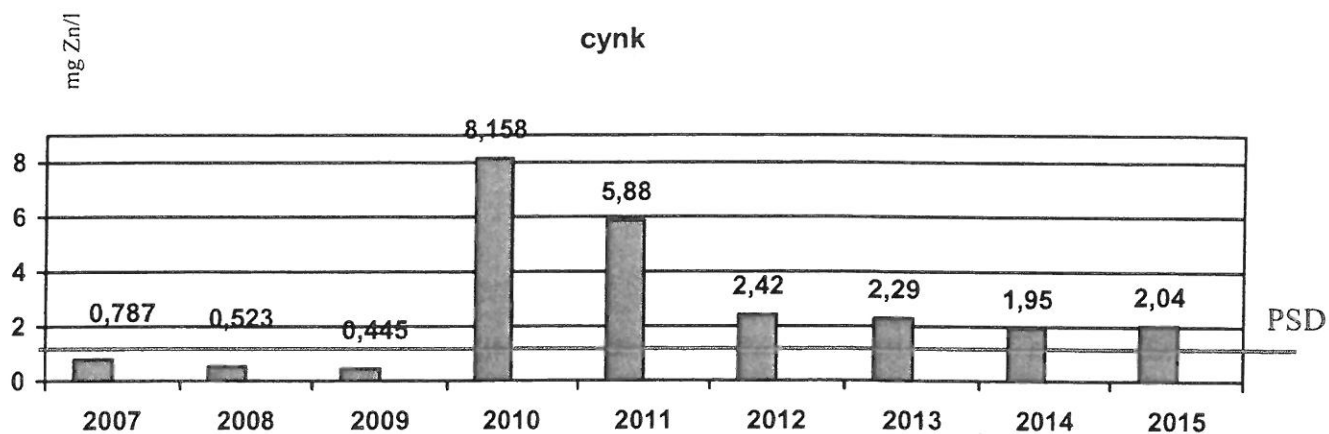
Tab.3. Stężenia kadmu w wodach rzek na terenie powiatu tarnogórskiego w latach 2012-2015

Lokalizacja punktu	Wartość średnia $\mu\text{g/l}$				Wartość maksymalna $\mu\text{g/l}$			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Potok od Nakła – m. Ostroźnica	0,285	0,574	0,25	0,413	0,706	1,109	0,55	0,956
Woda Graniczna - miejscowość Hanusek	57,000	114,03	131,8	97,50	113,800	84,1	348,0	150,0
Stoła - m.Brynek	14,040	54,28	109,03	37,43	26,000	47,3	62,3	40,8
Stoła - ujście do Małej Panwi (Potępa)	8,352	19,1	26,23	12,14	15,900	26,69	33,0	18,8
Mała Panew - poniżej ujścia Stoły (m.Krupski Młyn)	2,359	4,94	7,3	3,93	3,836	5,59	4,98	7,89
Zimna Woda – ujście do Małej Panwi (Kalety)	0,645	1,177	1,22	0,896	0,893	2,173	2,06	1,38
Dębica – ujście do Stoły	0,508	0,77	0,71	0,258	0,919	1,24	2,00	0,511

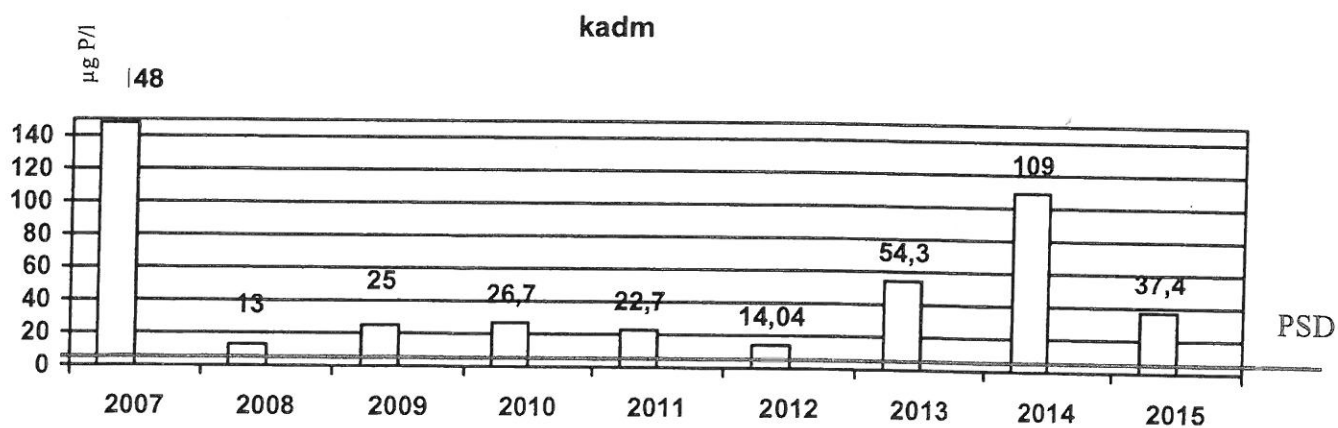
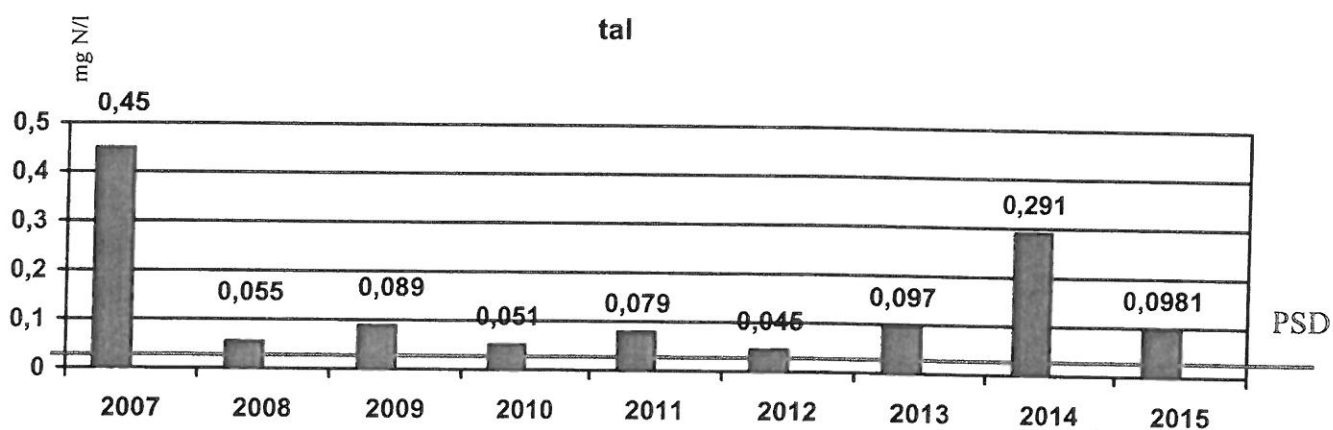
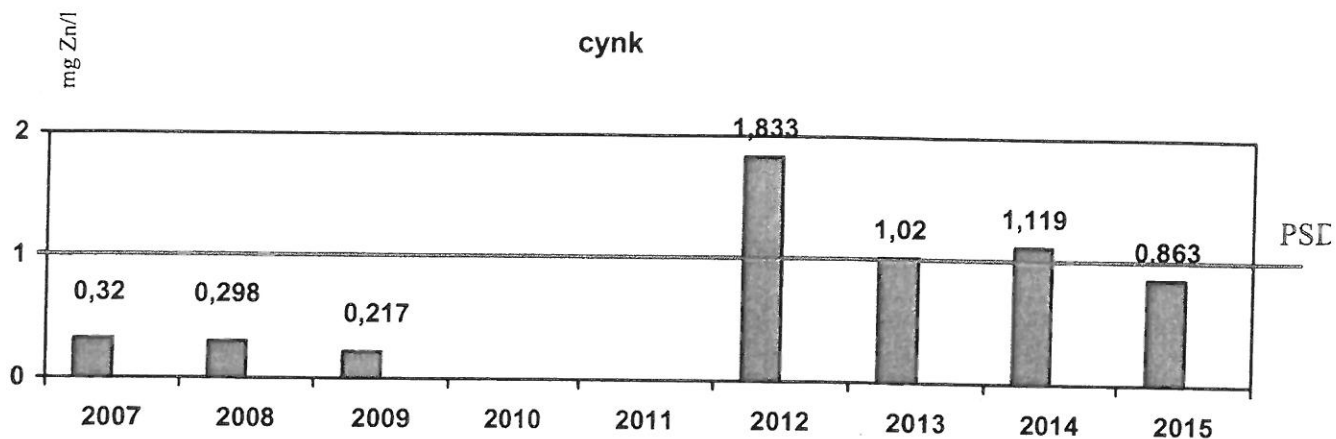
We wszystkich zaprezentowanych punktach monitoringowych nastąpiło znaczne przekroczenie wartości dopuszczalnych. W rzekach należących do zlewni Małej Panwi stężenia kadmu spadły, w porównaniu do wartości uzyskanych w latach 2013 i 2014. Z kolei w Potoku od Nakła należącego do zlewni w roku 2015 zarówno wartości średnioroczne, jak i maksymalne wzrosły.

1.4. Cynk, tal i kadm w Wodzie Granicznej i Stole

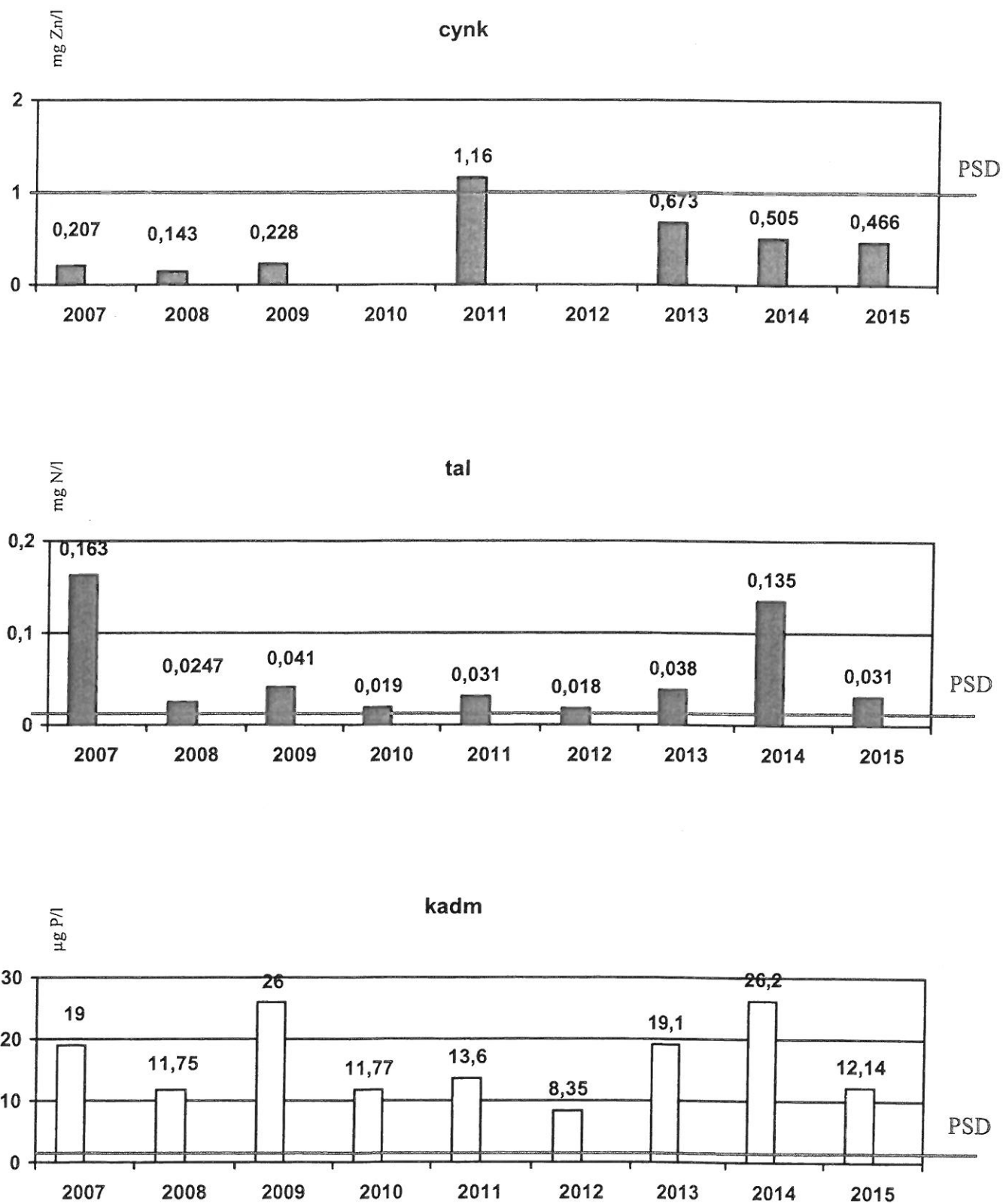
W Wodzie Granicznej oprócz kadmu wystąpiły wysokie stężenia innych metali np. talu czy cynku. Dostają się do środowiska przyrodniczego podobnie jak wspomniany wcześniej kadm. Do wód przechodzą ze znajdujących się tutaj terenów rudonośnych i składowisk odpadów poprodukcyjnych, jak również na skutek wtórnego zanieczyszczenia gleb, pochodzącego z powietrza. Do wód Granicznej Wody doprowadzane są również zanieczyszczone ścieki poprodukcyjne z Huty Cynku w Miasteczku Śląskim. Ostatecznie metale te występują w Wodzie Granicznej oraz jej kolejnych recypientach. Na wykresach 1, 2 i 3 zaprezentowano stężenia średnioroczne cynku, talu i kadmu w Wodzie Granicznej i dwóch punktach monitoringowych Stoły w latach 2007-2015. Stężenia cynku najwyższe były w latach 2010-2012. Stężenia talu i kadmu po silnym wzroście w 2007 roku znacznie opadły, lecz w 2014 roku osiągnęły znów wyższe niż w poprzednich latach wartości. W roku 2015 nastąpił znów spadek stężeń tych metali w porównaniu do roku 2014.

Ryc.1. Stężenie cynku, talu i kadmu w Wodzie Granicznej w latach 2007-2015

Ryc.2. Stężenie cynku, talu i kadmu w Stole m. Brynek w latach 2007-2015

Ryc.3. Stężenie cynku, talu i kadmu w Stole m. Potępa w latach 2007-2015

1.5. Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych

W punktach monitoringu operacyjnego wykonano również ocenę spełnienia wymogów dla obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację, czyli nadmierny wzrost żyzności wód, wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych. Ocenę tę wykonano zgodnie z załącznikiem 11 wspomnianego rozporządzenia klasyfikacyjnego. W ocenie eutrofizacji wymagane jest, aby badane wskaźniki biologiczne, zanieczyszczenia organiczne oraz substancje biogenne nie przekroczyły II klasy jakości wód.

Na terenie powiatu tarnogórskiego ocenę tę przeprowadzono w 13 punktach monitoringu. Eutrofizacja wystąpiła w 5 punktach monitoringowych rzek: w Rowie Świerklanieckim, Potoku Grzybowickim, Psarce, w Stole w Brynku i w ujściu do Małej Panwi. W pozostałych badanych punktach eutrofizacji nie stwierdzono.

1.6. Stan wód

Ostatecznie stan wód określany dla jcwp jest wypadkową stanu/potencjału ekologicznego i chemicznego oraz oceny w obszarach chronionych. Dla 9 jcwp stan wód określono jako zły. Są to: Potok spod Nakła, Rów Świerklaniecki, Psarka, Zimna Woda, Dębica, Stoła (w 2 jcwp) oraz jcwp: „Brynica od źródeł do zbiornika Kozłowa Góra” i „Drama do Grzybowickiego Potoku włącznie”. Nie oceniono stanu wód w Zacharowskim Rowie, Dubielskim Potoku, Pile i jcwp „Mała Panew od Ligockiego Potoku do Stoły”, ponieważ w tych ciekach stan/potencjał ekologiczny zaklasyfikowano jako dobry, spełnione były wymagania dodatkowe określone dla obszaru chronionego, ale nie był oceniany stan chemiczny.

1.7. Monitoring badawczy

Monitoring badawczy prowadzi się w celu zebrania dodatkowych informacji o stanie wód w związku uwarunkowaniami lokalnymi. W 2015 roku prowadzono badania wód Wody Granicznej w celu kontroli zanieczyszczeń doprowadzanych z terenów Huty Cynku Miasteczko Śląskie i Małej Panwi poniżej ujścia Stoły, aby znać zanieczyszczenia odprowadzane na teren województwa opolskiego.

W Wodzie Granicznej w stężeniach ponadnormatywnych wystąpiły wskaźniki fizykochemiczne: przewodność, azot amonowy, azot Kjeldahla, azot ogólny i fosforany oraz metale: cynk, tal, kadm i ołów.

W Małej Panwi – poniżej ujścia Stoły (m. Krupski Młyn) wskaźniki fizykochemiczne nie przekroczyły II klasy czystości, natomiast tal i kadm były nadal w ilościach ponadnormatywnych.

Dodatkowo w ramach monitoringu badawczego kontroluje się stężenie trichloroetyleny i tetrachloroetyleny w Dramie m. Zbrosławice, jcwp „Drama do Grzybowickiego Potoku włącznie”. Źródła tych zanieczyszczeń znajdują się w wodach dołowych zabytkowej Kopalni w Tarnowskich Górach. W roku 2015 ich stężenia nie przekroczyły stanu chemicznego dobrego.

Zbiornik Kozłowa Góra

Na terenie powiatu tarnogórskiego zlokalizowany jest zbiornik zaporowy Kozłowa Góra. Powierzchnia zalewu zbiornika wynosi 5,8 km², natomiast objętość maksymalna 15,2 hm³. Jest zbiornikiem limnicznym, to znaczy bardziej zbliżonym w charakterze do jeziora, okres retencji dla wód zbiornika wynosi 306,7 dob. Był utworzony w latach trzydziestych XX wieku w celu pełnienia funkcji militarno-obronnych, obecnie posiada znaczenie przyrodnicze, jego sąsiedztwo jest ostoją ptactwa wodnego, pełni funkcje przeciwpowodziowe, jak również zaopatrzenia w wodę do spożycia.

Stąd też w 2015 roku, jak corocznie, prowadzono badania wód Zbiornika Kozłowa Góra pod kątem oceny wód przeznaczonych do spożycia. Woda zbiornika nie spełniała warunków rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia (Dz.U. Nr 176, poz. 1455). Stężenia wskaźników: BZT₅, OWO, ChZT-Cr, miedź i fenole przekroczyły normy określone dla kategorii jakości wody A2.

Na podstawie szerszych badań wód Zbiornika przeprowadzonych w 2013 roku stwierdzono zły stan wód oraz występowanie zjawiska eutrofizacji wywołanej zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych. Jest to również ocena obowiązująca za rok 2015.

Szczegółowe wyniki badań i ocenę wód przedstawiono w zestawieniach tabelarycznych zamieszczonych na stronie internetowej: www.katowice.wios.gov.pl.

Klasyfikacja jakości wód podziemnych w 2015 roku

- sieć krajowa-

Nr Mnibada	Identyfikator UE						Wskaźniki w II klasie	Wskaźniki w III klasie	Wskaźniki w IV klasie	Wskaźniki w V klasie	KLASA SUROWA 2015
		PUWG 1992 X	PUWG 1992 Y	Powiat	Gmina	Miejscowość					
902	PL02G130_001	486486,05	285776,81	tarnogórski	Tarnowskie Góry	Repty	Temp, Zn, Mg, SO ₄ , Tl, Ca, HCO ₃	NO ₃			III
2673	PL02G130_003	480858,00	274203,99	tarnogórski	Zbroslawice	Szalsza	Temp, PEW, Zn, Mn, SO ₄	O ₂ , Ca, HCO ₃			III
2674	PL02G130_004	482220,00	278776,99	tarnogórski	Zbroslawice	Wieszowa	Temp, NO ₃ , Ca, HCO ₃				II
2677	PL01G132_005	494622,01	285803,01	tarnogórski	Świerklanec	Świerklanec	PEW, SO ₄ , HCO ₃	Temp, NO ₃ , Ca			III

Klasyfikacja jakości wód podziemnych w 2015 roku

- sieć regionalna -

Numer punktu	Nazwa punktu	Klasa jakości 2013	Klasa jakości 2014	Klasa jakości 2015	Wskaźniki odpowiadające poszczególnym klasom jakości ¹⁾ 2015			Powiat	Gmina	Współrzędne geograficzne PUNIG 1992		RZC/W
					III klasa	IV klasa	V klasa			X_92	Y_92	
T205/R	Bibiela	II						tarnogórski	Kalety	497312	296068	Wrocław
0082/R	Tarnowskie Góry	III	III	III	Ca, NO ₃			tarnogórski	Tarnowskie Góry	489018,0017	283935,001	Wrocław
0083/R	Miedary	II	II	II	O ₂			tarnogórski	Zbrosławice	481654,0019	288231,9961	Wrocław
0084/R	Tworóg	III	II	III	Fe, O ₂			tarnogórski	Tworóg	480256,0006	296869,0046	Wrocław
0086/R	Karchowice	III	III	III	NO ₃			tarnogórski	Zbrosławice	477071,9991	281107,9953	Gilwice
0001/R	Żyglin	IV						tarnogórski	Świerklaniec	496514,0027	290305,0017	Gilwice

Objaśnienia:

Poziomy wodonośne:

0001/R	punkt w sieci regionalnej	T	Irias
JCWPd	Jednolita Część Wód Podziemnych	J	jura
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych	K	kreda
†	punkt ujmujący wody poziomu leżącego powyżej GZWP	Q	czwartorzęd
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej		

1) ocena wg. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz.U. Nr 143 poz. 896).

Nazwa pkt.		23-09-2015		25-09-2015		23-09-2015		23-09-2015	
data poboru		7905		8021		7903		7904	
Numer próbki		woda		woda		woda		woda	
Rodzaj próbki		10:55		09:35		09:45		10:20	
Czas pobrania									
Wskaźnik	Jednostka	Metodyka							
Temperatura	°C	PB-T/17 wyd. 1 z dnia 27.05.2006r.		10,1		11,2		14,9	
pH	-	PN-90/C-04540/01		7,1		8,0		8,0	
Potencjał redox	mV	PB-T/14 wyd. 1 z dnia 19.04.2004r.		95		-70		200	
Głębokość	m	-		3,10		6,40		0,5	
Trichloroetylen	µg/l	PN-C-04549-02:1999		2,0		<0,05		0,08	
Tetrachloroetylen	µg/l	PN-C-04549-02:1999		44		<0,01		<0,01	

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz.U.2016

		Tł hydrogeochemiczne		klasa I	klasa II	klasa III	klasa IV
Tetrachloroetylen	mg/l	0-0,0005		0,001	0,01	0,05	0,1
Trichloroetylen	mg/l	0-0,003		0,001	0,01	0,05	0,1

1 mg/l = 1000 µg/l

23-09-2015	21-09-2015	23-09-2015	25-09-2015	23-09-2015	23-09-2015	23-09-2015	25-09-2015
7909	7891	7908	8023	7902	7906	7907	8022
woda	woda	woda	woda	woda	woda	woda	woda
13:15	11:55	12:35	12:50	09:15	11:30	12:00	10:50
10,3	9,9	10,6	11,7	12,1	18,8	10,3	10,5
7,6	7,0	7,3	7,8	7,4	7,9	7,4	7,4
150	210	160	-99	150	110	170	180
		11,7	16,50	50,0			35,20
7,0	26	4,3	3,9	200	4,4	36	32
0,69	5,8	0,06	0,20	36	27	0,35	11

poz. 85)

klasa V
>0,1
>0,1

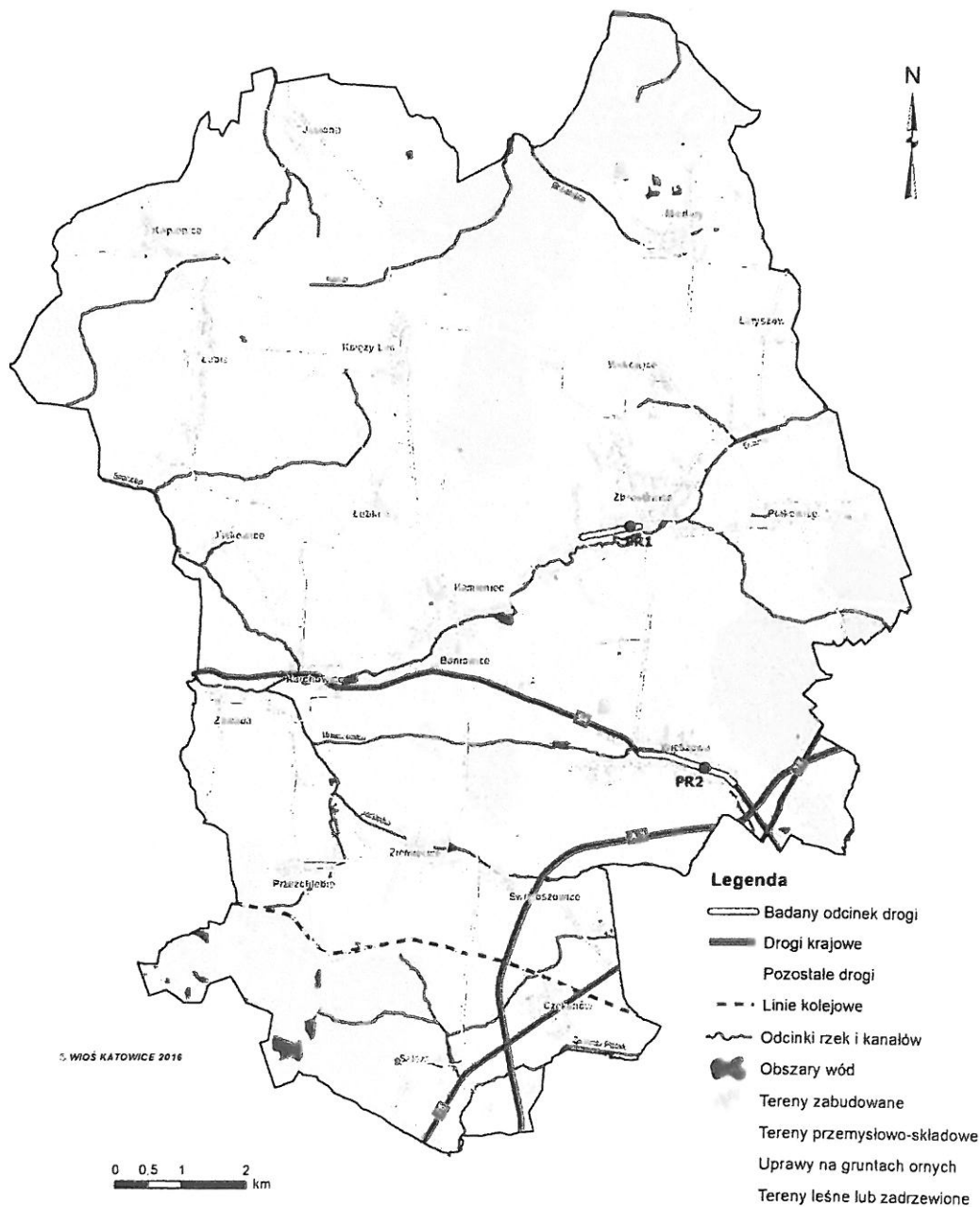
Ocena klimatu akustycznego

Celem badań była ocena klimatu akustycznego w wybranych rejonach dróg na terenie gminy Zbrosławice z uwzględnieniem czynników natężenia i struktury ruchu pojazdów oraz warunków pogodowych mających wpływ na propagację hałasu w głąb sąsiadujących terenów. Badania prowadzono w porze jesieni 2015 roku.

Badania wykonano w 2 rejonach oznaczonych kolejnymi symbolami:

RB1 – Zbrosławice, droga powiatowa, ul. Wolności, od skrzyżowania z ulicą Ogrodową do skrzyżowania z ulicą Mickiewicza, 900 m,

RB2 – Wieszowa, droga krajowa nr 94, ul. Bytomska, od skrzyżowania z ulicą Dworcową do skrzyżowania z ulicą Sienkiewicza, 1530 m.

W ocenie klimatu akustycznego wybranych rejonów badań przyjęto zasadę, że jeżeli teren może być zaliczony do kilku rodzajów terenów, o którym mowa w art., 113 ust. 2 pkt 1 ustawy Poś, uznaje się, że dopuszczalne poziomy hałasu powinny być ustalone jak dla przeważającego rodzaju terenu.

Nr rejonu	Rejon badawczy	Przeznaczenie terenu
RB1	Zbrosławice, ul. Wolności, od skrzyżowania z ulicą Ogrodową do skrzyżowania z ulicą Mickiewicza. 900 m.	Tereny mieszkaniowo - usługowe
RB2	Wieszowa, ul. Bytomska, od skrzyżowania z ulicą Dworcową do skrzyżowania z ulicą Sienkiewicza. 1530 m.	Tereny mieszkaniowo - usługowe

W obrębie każdego rejonu badań (RB) ustalono punkt referencyjny.

W punktach referencyjnych wykonywano 8-dobowe pomiary monitoringowe poziomu hałasu i na ich podstawie dokonano oceny poziomu hałasu względem dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W wyznaczonych rejonach badań, w przyjętych przekrojach pomiarowych, rejestrowano odpowiednio strukturę i natężenie ruchu pojazdów drogowych z 1 wybranej doby, tygodniowej sesji pomiarowej.

W niniejszym opracowaniu klimat akustyczny badanych miejsc porównywano względem poziomów dopuszczalnych odpowiadających przeznaczeniu terenu objętego badaniami na podstawie wartości dopuszczalnych poziomów hałasu dla poszczególnych punktów referencyjnych, przyjętych zgodnie z obowiązującym w okresie wykonywania rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Przedstawione wyniki badań akustycznych w bezpośrednim sąsiedztwie badanych odcinków dróg, przy których zlokalizowane są budynki mieszkalne na terenie gminy Zbrosławice, wskazują na:

PR1 – Zbrosławice, ul. Wolności, droga powiatowa:

☐ brak przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu LDWN7d

PR2 – Wieszowa, ul. Bytomska DK 94:

☐ znaczne oddziaływanie badanego odcinka drogi na zabudowę mieszkaniową w porze nocnej. Ponadnormatywne oddziaływanie hałasu obejmuje swym zakresem budynki zlokalizowane w pierwszej linii zabudowy.

Reasumując, ocena powyższa odzwierciedla sytuację akustyczną środowiska z badanego okresu 2015 roku, przy konkretnej topografii terenu, istniejącej zabudowie mieszkaniowej, rejestrowanych natężeniach ruchu pojazdów i z uwzględnieniem panujących wówczas warunków meteorologicznych w gminie Zbrosławice. Udokumentowane powyżej uciążliwości hałasowe w RB2, powodowane ruchem pojazdów na badanym odcinku drogi krajowej, stanowią podstawę do programowania zadań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, prowadzenia planowych i doraźnych działań technicznych, oraz organizacyjnych.

Pomiary monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz (składowej elektrycznej E) w środowisku, wykonane dnia 13 sierpnia 2015 r. na terenie zabudowy mieszkaniowej dzielnicy Repty, w TARNOWSKICH GÓRACH, powiat – tarnogórski, województwo śląskie.

Podstawę realizacji przedmiotowych badań monitoringowych poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz w środowisku stanowi Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, Poz. 1645).

Celem badań jest określenie poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz (składowej elektrycznej E) w środowisku, w miejscach dostępnych dla ludności.

Punkt pomiarowy P-1 poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zlokalizowano w granicach administracyjnych miasta Tarnowskie Góry, w północnej części dzielnicy Repty Śląskie, na terenie niezabudowanej działki przy ul. Kamiennej. Zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem, wysokość posadowienia sondy pomiarowej wyniosła h: 2 m n.p.t.

W najbliższym sąsiedztwie punktu pomiarowego P-2, zagospodarowanie terenu stanowi luźna zabudowa mieszkaniowa, jednorodzinna, dwukondygnacyjna. Najbliższy położony względem punktu pomiarowego obiekt budowlany – budynek mieszkalny jednorodzinny przy ul. Kamiennej, oddalony o około 20 m znajduje się w kierunku wschodnim. Dalej w kierunku północnym w odległości około 180 metrów przebiega zwarta linia zabudowy jednorodzinnej. Teren, na którym prowadzono pomiar, jest nieogrodzony.

W promieniu $d < 300$ m od punktu pomiarowego zlokalizowane są 2 instalacje radiokomunikacyjne – stacje bazowe telefonii komórkowej, zainstalowane na wolnostojącym maszcie kratownicowym.

Klasyfikacja rodzaju terenu wg wytycznych przedmiotowego Rozporządzenia:

Dzielnica (osiedle) miasta o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.

Wynik badań: natężenie pola elektrycznego E^{**} wyniosło 0,43 [V/m]

Objaśnienia:

E^{**}) [V/m] - średnia wartość arytmetyczna wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w zakresie częstotliwości 100 kHz – 3 GHz, w danym punkcie obserwacji, w środowisku.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883) norma dla składowej elektrycznej wynosi 7 V/m.

Pomiary monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz (składowej elektrycznej E) w środowisku, wykonane dnia 30 lipca 2015 r. na terenie zabudowy mieszkaniowej w TARNOWSKICH GÓRACH, powiat – tarnogórski, województwo śląskie.

Podstawę realizacji przedmiotowych badań monitoringowych poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz w środowisku stanowi Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, Poz. 1645).

Celem badań jest określenie poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz (składowej elektrycznej E) w środowisku, w miejscach dostępnych dla ludności.

Punkt pomiarowy P-1 poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zlokalizowano w granicach administracyjnych miasta Tarnowskie Góry, w północnej części centralnej dzielnicy miasta, na terenie Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. J.I. Paderewskiego przy ul. 9 Maja 1. Zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem, wysokość posadowienia sondy pomiarowej wyniosła h: 2 m n.p.t. W najbliższym sąsiedztwie punktu pomiarowego P-1, zagospodarowanie terenu stanowi zabudowa mieszkaniowa, wielorodzinna trzy i czterokondygnacyjna oraz dwukondygnacyjny budynek szkolny. Urządzenia pomiarowe ustawiono na placu szkolnym, w odległości około 22 m od budynku szkoły. Najbliższy położony względem punktu pomiarowego obiekt budowlany – budynek mieszkalny wielorodzinny trzykondygnacyjny przy al. Pokoju 4, oddalony o około 20 m znajduje się w kierunku północnym. W kierunku zachodnim linia zabudowy wielorodzinnej pięciokondygnacyjnej oddalona jest od P-1 o około 40 m. Od strony południowej od punktu P-1 w odległości 20 m znajduje się budynek Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia. W kierunku wschodnim za ciągiem ulicy al. Pokoju znajdują się zabudowania dworca PKS i PKP. Teren szkoły na którym prowadzono pomiar, ogrodzony jest niskim ogrodzeniem z siatki metalowej oraz pokryty zielenią niską i wysoką.

W promieniu $d < 300$ m od punktu pomiarowego zlokalizowane są instalacje radiokomunikacyjne – stacje bazowe telefonii komórkowej, zainstalowane na dachu budynku ZOZ-u przy ul. Piłsudskiego 16.

Klasyfikacja rodzaju terenu wg wytycznych przedmiotowego Rozporządzenia:

Dzielnica (osiedle) miasta o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.

Wynik badań: natężenie pola elektrycznego E^{**} wyniosło 0,25 *** [V/m]

Objaśnienia:

E^{**} [V/m] - średnia wartość arytmetyczna wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w zakresie częstotliwości 100 kHz – 3 GHz, w danym punkcie obserwacji, w środowisku.

$E = 0,25$ [V/m]*** - wynik pomiaru poniżej dolnego przedziału zakresu akredytacji laboratorium w odniesieniu przedmiotowej metody badawczej.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883) norma dla składowej elektrycznej wynosi 7 V/m.

Pomiary monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz (składowej elektrycznej E) w środowisku, wykonane dnia 16 lipca 2015 r. na terenie zabudowy mieszkaniowej, w TWOROGU, powiat – tarnogórski, województwo śląskie.

Podstawę realizacji przedmiotowych badań monitoringowych poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz w środowisku stanowi Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, Poz. 1645).

Celem badań jest określenie poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz (składowej elektrycznej E) w środowisku, w miejscach dostępnych dla ludności.

Punkt pomiarowy P-1 poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zlokalizowano w granicach administracyjnych miejscowości Tworóg, będącej siedzibą gminy leżącej w powiecie tarnogórskim. Pomiary wykonano przy ul. Zamkowej w centralnej części miejscowości, na terenie zabudowy mieszkaniowej.

Zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem wysokość posadowienia sondy pomiarowej wyniosła h: 2 m n.p.t. W najbliższym sąsiedztwie punktu pomiarowego P-1 zagospodarowanie terenu stanowi zwarta zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz budynki użyteczności publicznej. Najbliższy obiekt budowlany – budynek mieszkalny nr 17, oddalony jest od punktu pomiarowego o 11 m, znajduje się w kierunku północno – zachodnim.

W promieniu $d < 300$ m od punktu pomiarowego nie znajdują się żadne instalacje radiokomunikacyjne, radiolokacyjne, radionawigacyjne, emitujące pola elektromagnetyczne do środowiska.

Klasyfikacja rodzaju terenu wg wytycznych przedmiotowego Rozporządzenia:

Tereny wiejskie

Wynik badań: natężenie pola elektrycznego E^{**} wyniosło 0,16 ^{***}/^{****} [V/m]

Objaśnienia:

E^{**} [V/m] - średnia wartość arytmetyczna wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w zakresie częstotliwości 100 kHz – 3 GHz, w danym punkcie obserwacji, w środowisku.

$E = 0,16$ [V/m]^{***}) - wynik pomiaru poniżej dolnego przedziału zakresu akredytacji laboratorium w odniesieniu przedmiotowej metody badawczej.

0,16 [V/m]^{****}) - wynik pomiaru poniżej progu czułości sondy pomiarowej pola elektrycznego, serii EF0391, E - Field Probe, 100 kHz - 3 GHz;

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883) norma dla składowej elektrycznej wynosi 7 V/m.

Pomiary monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz (składowej elektrycznej E) w środowisku, wykonane dnia 11 września 2015 r. na terenie zabudowy mieszkaniowej oraz związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, w ZBROSŁAWICACH, powiat – tarnogórski, województwo śląskie.

Podstawę realizacji przedmiotowych badań monitoringowych poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz w środowisku stanowi Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, Poz. 1645).

Celem badań jest określenie poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz (składowej elektrycznej E) w środowisku, w miejscach dostępnych dla ludności.

Punkt pomiarowy P-1 poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zlokalizowano w granicach administracyjnych miejscowości Zbrosławice, będącej siedzibą gminy wiejskiej, na wysokości h: 2 m n.p.t. przy ulicy Wolności. W sąsiedztwie punktu pomiarowego zagospodarowanie terenu stanowi zabudowa Zespołu Szkół w Zbrosławicach oraz budynki mieszkalne jednorodzinne. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa znajduje się w kierunku południowym, w odległości 18 m od punktu pomiarowego.

W promieniu $d < 300$ m od punktu pomiarowego nie znajdują się żadne instalacje radiokomunikacyjne, radiolokacyjne, radionawigacyjne, emitujące pola elektromagnetyczne do środowiska.

Klasyfikacja rodzaju terenu wg wytycznych przedmiotowego Rozporządzenia:

Tereny wiejskie

Wynik badań: natężenie pola elektrycznego E^{**} wyniosło 0,62 [V/m]

Objaśnienia:

E^{**} [V/m] - średnia wartość arytmetyczna wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w zakresie częstotliwości 100 kHz – 3 GHz, w danym punkcie obserwacji, w środowisku.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883) norma dla składowej elektrycznej wynosi 7 V/m.

**DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA
WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU
OCHRONY ŚRODOWISKA
w KATOWICACH
NA TERENIE
POWIATU TARNOGÓRSKIEGO
2015 r.**

1. Działalność kontrolna

Przedmiotem kontroli Inspekcji Ochrony Środowiska są wszelkie instalacje i zakłady, z których emisje zanieczyszczeń do powietrza, do wód lub do ziemi, oraz w których działania w zakresie gospodarki odpadami, podlegają wymogom dotyczącym uzyskania pozwolenia lub zezwolenia oraz których eksploatacja wykracza poza ramy powszechnego korzystania ze środowiska.

Większość kontroli ma charakter planowy i wynika z ogólnej polityki państwa dążenia do realizacji założonych celów ekologicznych. W planowanych kontrolach uwzględniane są również podmioty wskazane przez organy administracji samorządowej. Część wniosków skierowanych przez ww. organy do WIOŚ o przeprowadzenie kontroli, a także wnioski mieszkańców dotyczące uciążliwości powodowanych działalnością podmiotów gospodarczych rozpatrzono w oparciu o przeprowadzone kontrole interwencyjne.

Na terenie powiatu tarnogórskiego Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach - Delegatura w Częstochowie w roku 2015 przeprowadził 40 kontroli z wyjazdem w teren.

Tabela nr 1. Ilość kontroli w 2015r.

<i>Rodzaj kontroli</i>	<i>2015 r.</i>	
	<i>Ilość</i>	<i>w tym z pomiarem /poborem</i>
Kontrole kompleksowe	8	0
Kontrole problemowe	21	3
Kontrole interwencyjne	11	3
Ogółem	40	6

Kontrole planowe w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska przeprowadzane były przez WIOŚ w Katowicach zgodnie z wyznaczonymi celami kontrolnymi, uwzględniającymi wytyczne Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz potrzeby Wojewody i innych organów rządowych i samorządowych.

Najczęściej sprawdzano przestrzeganie wymagań zakresie:

- oceny prawidłowości postępowania z odpadami w tym odpadami niebezpiecznymi
- ograniczenia ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lub do ziemi
- ograniczenia zanieczyszczeń emitowanych do powietrza ze źródeł technologicznych i energetycznych
- wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska
- ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego
- działalności polegającej na recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji

- ochrony środowiska przed hałasem
- oceny realizacji obowiązków wynikających z przeciwdziałania poważnym awariom
- oceny wypełniania wymagań ochrony środowiska przez inwestorów.

W 2015 r. WIOŚ nie przeprowadzał kontroli w powiecie tarnogórskim w celu rozpoznania zanieczyszczenia środowiska.

2. Działalność pokontrolna

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami WIOŚ zastosował dostępne prawem środki dyscyplinujące, adekwatne do stwierdzonych naruszeń, w celu przymuszenia podmiotów do spełnienia obowiązków wynikających z przepisów, pozwoleń (decyzji) oraz zezwoleń określających zakres i warunki korzystania ze środowiska.

2.1. Zarządzenia pokontrolne

Zarządzenie pokontrolne jest formą działań w celu wyegzekwowania obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych oraz przepisów ochrony środowiska, nie zawiera ono dodatkowych zobowiązań, a jedynie stanowi przypomnienie o podstawowych obowiązkach wynikających z przepisów ochrony środowiska (nie jest dokumentem mającym cechy aktu administracyjnego w rozumieniu kpa).

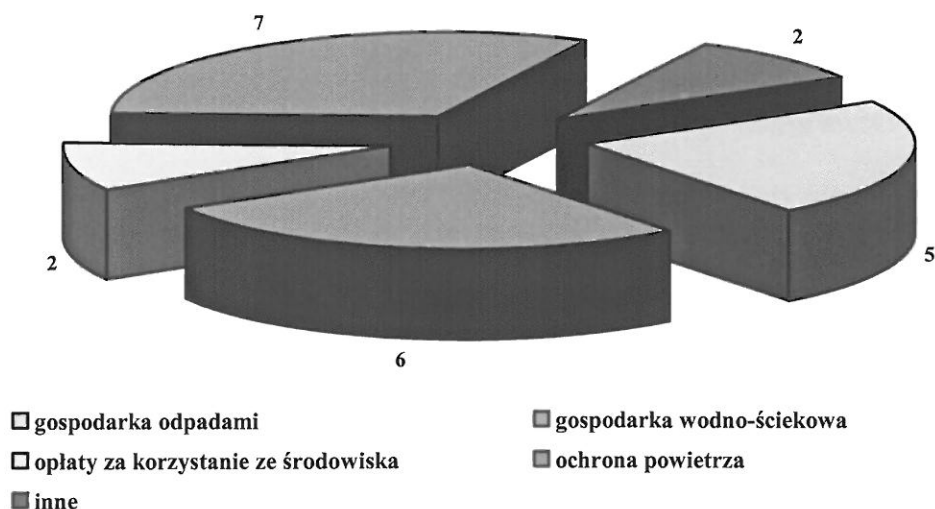
W roku 2015 WIOŚ wydał 10 zarządzeń pokontrolnych dla podmiotów zlokalizowanych na terenie powiatu tarnogórskiego.

Do najczęstszych zadań określanych w zarządzeniach było między innymi zobowiązanie do :

- zwrócenia się do właściwego organu administracji do spraw ochrony środowiska celem uporządkowania stanu formalnoprawnego w zakresie gospodarowania wytworzonymi odpadami lub przetwarzania odpadów, pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, pozwolenia wodnoprawnego,
- usunięcia stwierdzonych naruszeń przepisów ochrony środowiska np. realizowanie obowiązku przeprowadzania pomiarów emisji, prowadzenia ewidencji odpadów,
- przedstawienia zamierzonych działań celem zapobiegania powstawaniu nieprawidłowości np. poprawy eksploatacji instalacji, intensyfikacji prac inwestycyjnych proekologicznych.
- realizowania obowiązku sporządzania ewidencji niezbędnych do określenia wysokości opłat za korzystanie ze środowiska.

Strukturę obowiązków nałożonych w zarządzeniach pokontrolnych przedstawia Ryc. nr 1.

Ryc. 1. Ilość obowiązków nałożonych w zarządzeniach pokontrolnych, z podziałem na poszczególne komponenty środowiska

2.2. Wystąpienia pokontrolne

Wystąpienia pokontrolne są formą działań pokontrolnych stosowanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska w przypadkach stwierdzenia potrzeby włączenia innych organów do współdziałania w wyegzekwowaniu usunięcia przez kontrolowane podmioty naruszeń wymagań ochrony środowiska oraz innych przepisów wynikających z mocy prawa.

Ilość wystąpień pokontrolnych dotyczących podmiotów zlokalizowanych na terenie powiatu tarnogórskiego przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 2. Wystąpienia pokontrolne

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2015r.</i>
Marszałek Województwa Śląskiego	3
Starosta Tarnogórski	4
Wójt, Burmistrz gmin powiatu tarnogórskiego	2
<i>Ogółem</i>	<i>9</i>

2.3. Kary pieniężne i mandaty

Głównym środkiem restrykcyjnym stosowanym w celu przymuszenia podmiotu do przestrzegania wymagań ochrony środowiska są kary pieniężne. Decyzje o charakterze pieniężnym wydawane są w przypadkach stwierdzenia przekroczeń określonych w pozwoleniach: zintegrowanych, na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi oraz decyzjach o dopuszczalnych poziomach hałasu.

Administracyjne kary pieniężne wymierzane są również za naruszenie lub niedopełnienie obowiązków wynikających z ustaw między innymi: z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W roku 2015 WIOŚ – Delegatura w Częstochowie wydała dla podmiotów działających na terenie powiatu tarnogórskiego 15 decyzji o charakterze pieniężnym.

Na podstawie ostatecznych decyzji określających wymiar kary biegnącej, wojewódzki inspektor ochrony środowiska podejmuje decyzję o wymierzeniu kary za okres do dnia 31 grudnia każdego roku jeżeli do tego dnia przekroczenie lub naruszenie nie zostało usunięte lub do dnia ustania przekroczenia lub naruszenia.

W przypadkach gdy przewidziana wysokość kary nie przekracza 800 zł WIOŚ nie wszczyna postępowania w sprawie wymierzenia kary. W oparciu o ww. postawę prawną umorzono jedno postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej.

Podmioty, którym wymierzono kary, w przypadku podjęcia działań które mają na celu usunięcie przyczyny naruszenia wymagań ochrony środowiska mogą występować z wnioskiem o odroczenie terminu płatności kary pieniężnej w trybie art. 316-318 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, a po zrealizowaniu zadania o jej zmniejszenie o sumę środków własnych wydatkowanych na realizację przedsięwzięcia proekologicznego (art. 319 ww. ustawy).

Na terenie powiatu tarnogórskiego w roku 2015 z wnioskiem o zmniejszenie wymiaru kary wystąpiła gmina Tworóg (dot. oczyszczalni ścieków).

Ponadto w 2015 r. wymierzono administracyjne kary pieniężne:

- za nieterminowe złożenie zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów (6 decyzji)
- za nie złożenie sprawozdania o wysokości opłaty produktowej (1 decyzja)
- za naruszenia ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (2 decyzje);
- za nieterminowe przekazanie sprawozdania z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi (1 decyzja)
- za gospodarowanie odpadami niezgodnie z posiadanym zezwoleniem lub pozwoleniem na wytwarzanie odpadów lub bez posiadanego zezwolenia lub pozwolenia (3 decyzje).
- za nierealizowanie obowiązku wykonywania badań jakości ścieków (1 decyzja).

Jednostki organizacyjne lub osoby fizyczne których działalność jest źródłem naruszania wymagań ochrony środowiska ponoszą koszty pobierania próbek oraz wykonywania pomiarów. W 2015 r. nie wydano żadnej decyzji o kosztach kontroli.

Inspektorzy WIOŚ posiadają również uprawnienia do nakładania mandatów karnych za stwierdzone naruszenia wymagań ochrony środowiska, określone w § 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 września 2002 r. w sprawie nadania inspektorom Inspekcji Ochrony Środowiska uprawnień do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (obecnie Dz.U. Nr 151/02 poz. 1253 z późniejszymi zmianami).

Najczęstszym powodem do nałożenia grzywny jest obecnie:

- eksploatawanie instalacji bez wymaganych prawem pozwoleń z zakresu ochrony środowiska lub z naruszeniem jego warunków,
- nie wykonywanie okresowych badań kontrolnych,
- nie realizowanie obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów,
- nie złożenie informacji o wykonaniu zarządzenia pokontrolnego,
- nie wypełnianie obowiązków dotyczących opłat za korzystanie ze środowiska.

W roku 2015 nałożono na prowadzących działalność gospodarczą 2 grzywny na kwotę 700,00 PLN.

Ponadto w 6 przypadkach pouczono przedstawicieli zakładów o ich obowiązkach wynikających z przepisów związanych z ochroną środowiska i przeprowadzono 6 instruktaży w powyższym zakresie.

2.4. Decyzje o charakterze niepieniężnym

WIOŚ podejmując działania dyscyplinujące podmioty do przestrzegania wymagań ochrony środowiska nakłada również sankcje o charakterze niepieniężnym.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w oparciu o art. 365 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska wstrzymuje lub w oparciu o art. 367 ust. 1 powyższej ustawy może wstrzymać użytkowanie instalacji jeżeli eksploatowana jest ona bez wymaganych prawem pozwoleń lub decyzji lub z naruszeniem ich warunków.

W roku 2015 nie wszczęto żadnego postępowania w oparciu o ww. podstawę prawną.

2.5. Zaświadczenia

Wojewódzcy Inspektorzy Ochrony Środowiska, na podstawie przepisów szczególnych są uprawnieni do wydawania określonych tymi przepisami zaświadczeń i opinii oraz informacji, na wniosek zainteresowanego podmiotu.

Wydawane zaświadczenia i opinie dotyczą między innymi :

- informacji o zakresie oddziaływania na środowisko lub braku naruszeń wymogów ochrony środowiska przez zakłady przemysłu przetwórczego oraz gospodarstwa rolne, które złożyły wnioski o dofinansowanie w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz obszarów wiejskich”, w zakresie działania „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” oraz „Ułatwianie startu młodym rolnikom” Jednym bowiem z warunków zakwalifikowania wniosku, a następnie uzyskania dofinansowania jest uzyskanie od wojewódzkiego inspektora informacji o przestrzeganiu wymagań ochrony środowiska.
- zaświadczeń stwierdzających, że obiekty budowlane i urządzenia techniczne przeznaczone do wykonywania działalności gospodarczej spełniają wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska, w oparciu o art. 12 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.
- opinii odnośnie wpływu zakładanego ładowiska na środowisko
- potwierdzenia o nie zaleganiu z płatnościami z tytułu administracyjnych kar pieniężnych wymierzonych na podstawie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 298)

W roku 2015 WIOŚ- Delegatura w Częstochowie wydał 30 opinii i zaświadczeń, w tym:

- 2 zaświadczenia na wniosek prowadzących gospodarstwa rolne, hodowlane oraz podmiotów ubiegających się o pomoc finansową udzielaną w ramach Programu rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013 obejmującego: „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej”, „Modernizację gospodarstw rolnych” i „Ułatwienie startu młodym rolnikom”;
- 10 opinii do GIOŚ w związku z art. 5 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów
- 3 opinie na wniosek GIOŚ dotyczące rzetelności wypełniania rocznych sprawozdań z działalności stacji demontażu za 2014 r.
- 2 opinie na wniosek podmiotów związane z potwierdzeniem efektu ekologicznego przeprowadzonej inwestycji
- 11 opinii na wniosek organów samorządowych w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- 1 zaświadczenie w trybie art.12 ust.2 pkt 10 ustawy z d. 22.06.2001 r. w o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu mat. wybuchowymi, bronią amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym
- 1 opinię w sprawie sprowadzonych pojazdu (czy jest odpadem - rozporządzenia WE 1013/2006).

Podmioty korzystające z instrumentów pomocy finansowej z udziałem funduszków unijnych zaświadczenia o nie zaleganiu z płatnościami z tytułu administracyjnych kar pieniężnych za naruszanie warunków ochrony środowiska wydawał Wydział Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności Pieniężnych WIOŚ w Katowicach.

3. Informacja o wybranych kontrolach przeprowadzonych w podmiotach na terenie powiatu tarnogórskiego

NITROERG S.A. obiekt w Krupskim Młynie

W roku 2015 NITROERG SA lokalizacja Krupski Młyn kontrolowany był z uwagi na zakończenie inwestycji nowego obiektu nabojowni D-15 wraz z pakownią oraz zmodernizowania obiektu nabojowni D-20 wraz z pakownią D-20c. Kontrolę przeprowadzono w dniach 09.01.2015 – 29.01.2015. Natomiast kontrolę planową zaplanowaną na IV kwartał 2015 r. Zakładu Dużego Ryzyka jakim jest NITROERG SA wykonano w dniach 06.10.2015 – 19.10.2015. Ponadto w związku z aktualizacją „Raportu o bezpieczeństwie dla instalacji produkcyjnych NITROERG SA lokalizacja Krupski Młyn” styczeń 2014, przeprowadzono w dniu 28.04.2015 r. kontrolę dokumentacyjną.

W bieżącym roku Zakład kontrolowany był przez WIOŚ Delegaturę w Częstochowie w związku z realizacją dwóch inwestycji pod nazwą „Rozbudowa bazy magazynowej nitrozy o dodatkowe trzy zbiorniki” oraz „Rozbudowa zdolności magazynowej gliceryny o dwa zbiorniki” Kontrolę przeprowadzono w dniach 29.03.2016 – 08.04.2016.

Ponadto związku z wprowadzeniem dyrektywy SEVESO III przeprowadzono dwie kontrole dokumentacyjne po przedłożeniu przez Zakład Dużego Ryzyka następujących dokumentów:

- ”Zgłoszenia zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej” kwiecień 2016 r. NITROERG S.A. lokalizacja Krupski Młyn,
- „Programu zapobiegania poważnym awariom” kwiecień 2016 r. NITROERG S.A. lokalizacja Krupski Młyn,
- „Raportu o bezpieczeństwie ” maj 2016 r. NITROERG S.A. lokalizacja Krupski Młyn,
- „Wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczy ” maj 2016 r. NITROERG S.A. lokalizacja Krupski Młyn .

REMONDIS Tarnowskie Góry Spółka z o.o. - Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Tarnowskich Górach Rybnej

W związku z protestem mieszkańców Tarnowskich Gór, Laryszowa i Miedar przeciwko przedłużeniu czasu eksploatacji i nadbudowy składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Tarnowskich Górach Rybnej, WIOŚ w 2015 r. przeprowadził 2 kontrole firmy Remondis Tarnowskie Góry spółka z o.o. zarządzającej składowiskiem odpadów w Tarnowskich Górach Rybnej.

W trakcie kontroli stwierdzono następujące naruszenia warunków eksploatacji określonych

w pozwoleniu zintegrowanym wydanym przez Marszałka Województwa Śląskiego:

- skarpy składowiska odpadów od strony północnej nie zostały przykryte warstwami uszczelniającymi;
- usypywana warstwa odpadów nie została przykryta warstwą okrywową z materiału, w wyniku czego odpady były rozwiewane na skarpach składowiska;
- pas zieleni izolacyjnej od strony dzielnicy Rybna nie był pełni ukształtowany.

W trakcie kontroli ustalono, że nie została osiągnięta projektowana pojemność składowiska (pozostało ponad 50 tys. m³), jednak została przekroczona dopuszczalna rzędna składowiska określona w pozwoleniu zintegrowanym (według stanu na dzień 31.12.2014r.: najwyższa osiągnięta rzędna: 306,71 m npm, określona w pozwoleniu 301 m npm).

Wobec powyższego WIOŚ podjął następujące działania pokontrolne:

- Osobę odpowiedzialną za funkcjonowanie składowiska ukarano grzywną w postaci mandatu karnego;
- Wydano zarządzenie pokontrolne zobowiązujące spółkę Remondis Tarnowskie Góry do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości;
- Skierowano wystąpienia pokontrolne do Marszałka Województwa Śląskiego z wnioskiem o:
  - podjęcie działań, zgodnie z posiadanymi kompetencjami w celu wyegzekwowania dotrzymania warunków eksploatacji składowiska zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa oraz warunkami określonymi w pozwoleniu zintegrowanym,
  - Rozważenie podjęcia postępowania w oparciu o art. 148 ustawy z dnia 14.12.2012r. o odpadach w sprawie wydania decyzji o zamknięciu składowiska odpadów.

OLMET Sp. z o.o. Sp. Komandytowa

W 2015 r. przeprowadzono kontrolę ww. Spółki prowadzącej działalność w zakresie skupu złomu stalowego, żeliwnego, metali kolorowych, przetwórstwa i obrotu złomem oraz demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Odpady powstające podczas demontażu pojazdów oraz część zakupionego złomu poddawana jest wstępnemu przetworzeniu (rozdrobnieniu i segregacji na poszczególne frakcje) w strzepiarce Mulino Drake 2007/16 marki Bonfiglioli. Dokumentacja techniczno-ruchowa przekazana przez firmę wraz z urządzeniem, wykazywała iż strzepiarka miała możliwość przerobu odpadów w ilości do 30 Mg/h.

W myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1169), instalacja w zakresie gospodarki odpadami do odzysku lub kombinacji odzysku i unieszkodliwiania o zdolności przetwarzania ponad 75 ton na dobę, z wykorzystaniem obróbki w strzepiarkach odpadów metalowych, w tym zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz pojazdów wycofanych z eksploatacji i ich części, wymaga uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

Pierwotnie instalacja eksploatowana przez spółkę OLMET wyposażona była w dwa silniki spalinowe. Z uwagi na wysoki poziom emisji hałasu oraz emisję zanieczyszczeń z procesu spalania oleju napędowego, podmiot wymienił ww. silniki na elektryczne. Powyższa zmiana skutkowała obniżeniem wydajności urządzenia.

Zgodnie z przedłożoną przez spółkę dokumentacją otrzymaną z firmy Bonfiglioli obecnie maksymalna moc przerobowa urządzenia wynosi 75 Mg/dobę.

Sprawdzone podczas kontroli warunki korzystania ze środowiska w zakresie prowadzonej przez zakład gospodarki odpadami nie wykazały ich naruszeń.

Ponadto w trakcie kontroli spółki, WIOŚ wykonał tygodniowe pomiary poziomu hałasu, metodą pomiarów ciągłych, w dwóch punktach zlokalizowanych na terenie posesji przy ul. Grodzkiej 15a w Tarnowskich Górach. W trakcie ww. tygodnia (od 17-24.08.2015 r.) instalacja strzepiarki oraz prasonożyc była remontowana i jej eksploatację rozpoczęto dopiero od piątku 21.08.2015 r. Z uwagi na niewielkie ilości złomu zgromadzonego na terenie zakładu, użytkowanie pozostałych urządzeń, w tym maszyn przeładunkowych było również ograniczone.

W powyższym okresie w porze nocnej zarejestrowano jedną zmianę, podczas której wykonywano prace załadunku kontenerów przy użyciu maszyn przeładunkowych (ładowarek FUCHS).

Wyniki badań nie wykazały przekroczeń standardów akustycznych zarówno w porze dnia jak i porze nocy określonych dla funkcji terenu związanej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną.

Spółka zgodnie z § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 12 października 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla strzepiarek oraz metod rozdziału odpadów na frakcje materiałowe (Dz.U. Nr 214/2005 poz. 1807) wyposażyła linię strzeżenia w urządzenia odpylające.

Według danych producenta całkowita sprawność zespołu odpylającego wynosi ponad 99,8%.

Warunki eksploatacji urządzenia były zgodne z przyjętym przez Marszałka Województwa Śląskiego zgłoszeniem instalacji w trybie art. 152 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 poz. 1232 z późniejszymi zmianami)

Dodatkowym źródłem emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza z terenu zakładu jest spalanie paliwa w kotle grzewczym opalanym miałem. Moc ww. źródła energetycznego nie przekracza 1MW, a więc nie wymagała zgłoszenia organowi ochrony środowiska.

Biorąc pod uwagę interwencje mieszkańców na uciążliwość Spółki OLMET związane z emisją pyłów oraz substancji odorotwórczych, WIOŚ w dniach 21.08.-07.09.2015 r. wykonał ambulansem pomiarowym badania jakości powietrza wokół zakładu tj. dokonał pomiaru stężeń: pyłu, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, toluenu, ksylenów (BTX) i chlorowodoru.

Spośród badanych zanieczyszczeń powietrza największą uciążliwość stanowił pył zawieszony PM10 oraz okresowo chlorowodór. Nie odnotowano co prawda przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń ww. zanieczyszczeń, a jedynie ich wysokie wartości.

Wpływ na ww. wyniki miała niewątpliwie emisja nieorganizowana pyłów zarówno z terenu zakładu (miejsc magazynowania odpadów) jak i z nieutwardzonych dróg oraz pól, w okresie bezdeszczowym przy wysokich temperaturach otoczenia.

W przypadku chlorowodoru nie można jednoznacznie wskazać źródła zanieczyszczeń. W trakcie kontroli podmiotu, nie stwierdzono bowiem spalania odpadów np. tworzyw sztucznych, podczas których mógłby być emitowany chlorowodór.

W związku z powyższym, skierowano wystąpienie do Burmistrza Tarnowskich Gór o rozważenie możliwości skierowania w ww. rejon miasta częstszych patroli Straży Miejskiej, podczas których zwracano by szczególną uwagę na źródła emisji nieorganizowanej, związanej ze spalaniem odpadów zarówno na terenach na których prowadzona jest działalność gospodarcza, jak i na posesjach z zabudową mieszkaniową oraz terenie ogródków działkowych.

Huta Cynku Miasteczko Śląskie S.A.

We wrześniu 2015r. WIOŚ – Delegatura w Częstochowie przeprowadziła kompleksową kontrolę Huty Cynku Miasteczko Śląskie S.A.

Zakład posiada decyzję nr 726/OS/2012 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 28.03.2012r. znak OS.GO.7222.51.2011, OS.GO.KW-326/12 - pozwolenie zintegrowane dla instalacji do produkcji metali nieżelaznych z rud metali, koncentratów lub produktów z odzysku w wyniku procesów metalurgicznych i chemicznych, zmienioną decyzjami:

- nr 1723/OS/2013 z dnia 05.08.2013r., nr 2706/OS/2014 z dnia 24.11.2014r., nr 1296/OS/2015 z dnia 25.06.2015r. znak OS.PZ.7222.00076.2014.

Kontrola obejmowała ochronę powietrza, gospodarkę odpadami, gospodarkę wodno-ściekową oraz przestrzeganie wymagań określonych w decyzjach administracyjnych związanych z rozbudową oddziału rektyfikacji cynku o trzy kolumny redestylacyjne.

Kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, w związku z czym zakład został zobowiązany do przeglądu zakładowej instalacji neutralizacji i oczyszczalni ścieków oraz dotrzymywania standardów emisyjnych określonych w pozwoleniu zintegrowanym dla ścieków wprowadzanych do środowiska. Za zły stan silosów, powodujący emisję nieorganizowaną przedstawiciel zakładu został ukarany grzywną.

Huta podjęła działania doraźne oraz prowadzi działania zmierzające do budowy nowej instalacji oczyszczalni. Przedłożono decyzję Starosty tarnogórskiego nr 1404/15 z

dnia 28.09.2015r. – pozwolenie na budowę budynku technologicznego instalacji neutralizacji i odtalowania ścieków

Nie stwierdzono uchybień zakresie spełnienia warunków wynikających z decyzji Burmistrza Miasta Miasteczko Śląskie o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji rozbudowy oddziału rektyfikacji cynku. Spółka uzyskała pozytywne opinie: Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowskich Górach, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz decyzję Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego udzielającą pozwolenia na użytkowanie rozbudowanego obiektu.

Zakład wykonuje przez akredytowane laboratoria okresowe pomiary emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz hałasu emitowanego do środowiska i przesyła wyniki do WIOŚ. Wyniki pomiarów nie wykazują przekroczeń dopuszczalnych norm emisji określonych w posiadanym pozwoleniu zintegrowanym.

W związku ze zgłaszanymi interwencjami mieszkańców na uciążliwości zapachowe w 2014 i 2015r. przeprowadzane były pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza w otoczeniu huty. Z uwagi na stwierdzenie możliwości przekroczenia wartości odniesienia rocznego opadu substancji pyłowej i wartości odniesienia dla roku kalendarzowego stężeń: chlorowodoru, kwasu siarkowego i cyjanowodoru, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 16/2010 poz. 87), oraz stwierdzenia złego stanu eksploatacyjnego urządzeń zakładowej oczyszczalni ścieków, WIOŚ wydał negatywną opinię, czego efektem było wydanie przez GIOŚ w Warszawie sprzeciwu do wydania zezwolenia na sprowadzanie z zagranicy odpadów niebezpiecznych, stanowiących surowiec wykorzystywany przez hutę.

W ramach działań mających na celu ograniczenie występujących uciążliwości zakład stosuje preparat do nawaniania i częściowego wiązania cząsteczek gazów powodujących występowanie odorów, oraz podjął współpracę z Instytutem Metali Nieżelaznych w Gliwicach, w celu opracowania koncepcji utleniania gazów odorotwórczych.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu Oczyszczalnia ścieków w Świerkłańcu,

W okresie od miesiąca czerwca 2014 roku do miesiąca listopada 2015 roku Zakład jako jednostka budżetowa Gminy Świerklanec zrealizował inwestycję związaną z przebudową istniejącej oczyszczalni typu Lemna i zastąpieniem jej nowym ciągiem technologicznym mechanicznego i biologicznego oczyszczania ścieków. Inwestycję zrealizowano na podstawie pozwolenia na budowę udzielonego decyzją Starosty Tarnogórskiego nr 1327/13 z dnia 13.09.2013r. (wraz z decyzją przenoszącą prawa i obowiązki inwestora tj. kontrolowany Zakład - znak: BA.6740.6.180.2013 z dnia 27.09.2013r.).

Eksploatację oczyszczalni rozpoczęto w miesiącu grudniu 2015 roku w następstwie uzyskanej decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Tarnowskich Górach nr 148/2015 z dnia 04.12.2015r.

- 1) W skład zmodernizowanej oczyszczalni wchodzi następujące urządzenia technologiczne: punkt zlewny ścieków dowożonych z separatorem zanieczyszczeń stałych;
- 2) dwa zbiorniki uśredniające ścieków dowożonych;
- 3) krata hakowa;
- 4) pompownia ścieków surowych;
- 5) budynek techniczny, w którym usytuowane są:
  - a) dwa sitopiaskowniki;

- b) stacja dmuchaw;
  - c) sterownia;
  - d) stacja mechanicznego odwadniania osadu (prasa taśmowa) wraz ze stacją przygotowywania i dozowania polielektrolitu i instalacją higienizacji osadu;
  - e) stacja dozowania PIX;
  - f) pomieszczenia socjalno-sanitarne;
  - g) pomieszczenie na kontener na osad odwodniony;
  - h) pomieszczenie na kontenery na skratki i piasek;
  - 6) dwa reaktory biologiczne (w skład każdego z reaktorów wchodzi: separator zawiesiny, pięciokomorowy selektor beztlenowy, komoda denitryfikacji/nitryfikacji, trzy pionowe osadniki wtórne);
  - 7) zbiornik osadu nadmiernego;
  - 8) silos wapna;
  - 9) składowisko osadu;
  - 10) wiata na agregat prądotwórczy;
  - 11) kolektor dopływowy ścieków na oczyszczalnię i kolektor odprowadzający ścieki oczyszczone z oczyszczalni wraz z wylotem do odbiornika;
  - 12) budynek administracyjno-gospodarczy;
  - 13) pomieszczenie magazynowe (adaptacja istniejącego budynku stacji dmuchaw);
- infrastruktura towarzysząca – rurociągi, kanały technologiczne, linie energetyczne, przewody elektryczne, oświetleniowe, drogi, place, chodniki wewnętrzne.